

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Περί καταργήσεως των ειδικών νομοθετικών και άλλων ρυθμίσεων που διέπουν τις σχέσεις εργαζομένων σε Ν.Π.Ι.Δ. στα οποία διατηρεί ιδιοκτησιακά ή άλλα δικαιώματα το δημόσιο και επέκταση της ισχύος των κανόνων της εργατικής νομοθεσίας επί των σχέσεων αυτών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Παρά την αναδιοργάνωση πολλών δημοσίων επιχειρήσεων κατά τα πρότυπα οργάνωσης της ιδιωτικής οικονομίας, τα μειονεκτήματα, τα προβλήματα και οι δυσλειτουργίες που συνδέονται με τον ελληνικό δημόσιο τομέα συνεχίζουν να ταλανίζουν τις επιχειρήσεις που έχουν μεν τη μορφή του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, αλλά παρά ταύτα εξακολουθούν να τελούν υπό την καθημερινή επέμβαση των εκάστοτε κυβερνήσεων. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι επιχειρήσεις αυτές, κατά παραφθορά της έννοιας και του ρόλου της επιχείρησης, καταλήγουν να έχουν ως κύριο σκοπό ύπαρξης χαριστικούς διορισμούς με αποτέλεσμα τη δημιουργία υπεράριθμου προσωπικού, χαμηλή παραγωγικότητα και μεγάλα ελλείμματα.

Στα προβλήματα αυτά συνετέλεσε αποφασιστικά και η εξομοίωση του εργασιακού καθεστώτος των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές με αυτό των δημοσίων υπαλλήλων, καθεστώς συνυφασμένο με ιδιαίτερα προνόμια που σε πολλές περιπτώσεις προσδίδουν ουσιαστικά μονιμότητα στις θέσεις τους, αλλά και η υπαγωγή των προσλήψεων τους στη διαδικασία του Α.Σ.Ε.Π.. Τα στοιχεία αυτά ανέστειλαν σε μεγάλο βαθμό την ανταγωνιστικότητα και τη δυνατότητα προσαρμογής των επιχειρήσεων αυτών στις σύγχρονες εξελίξεις και εμπόδισαν την ορθολογική λειτουργία τους και την εξυγίανση της οικονομικής τους κατάστασης. Το τελικό αποτέλεσμα είναι η συρρίκνωση της δημόσιας περιουσίας, η δημοσιονομική αιμορραγία και ο περιορισμός της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας.

Οι επιχειρήσεις που δημιουργήθηκαν για να λειτουργήσουν κάτω από τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου, ανεξαρτήτως του αν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή όχι στο Δημόσιο ή συνδέονται με οποιονδήποτε τρόπο με αυτό, θα έπρεπε να ανταποκρίνονται στα σύγχρονα δεδομένα και στις προκλήσεις του μέλλοντος, να συμμετέχουν στο στίβο του ανταγωνισμού υπό ίσους όρους με τις ανταγωνιστικές τους επιχειρήσεις και να προσελκύουν το ενδιαφέρον των επενδυτών, ημεδαπών και αλλοδαπών.

Για να επιτευχθεί ο παραπάνω στόχος θα πρέπει, μεταξύ άλλων, τόσο το καθεστώς προσλήψεων των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές όσο και οι σχέσεις εργοδότη - εργαζομένου να μην διαφέρουν από τα ισχύοντα και εφαρμοζόμενα στις ανταγωνιστικές τους επιχειρήσεις. Στα πλαίσια της ίδιας ρύθμισης θα πρέπει επίσης να καταργηθούν οι διατάξεις εκείνες που προβλέπουν δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος των νεοπροσλαμβανομένων, όπως ενδεικτικά οι διατάξεις του α.ν. 99/1967 και του α.ν. 173/1967 που περιορίζουν, με τη θέσπιση ανώτατου ορίου, το ποσό της αποζημιώσεως που δικαιούνται οι απολυόμενοι ή αποχωρούντες από τράπεζες ή από

επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφελείας ή από επιχειρήσεις επιχορηγούμενες από το Κράτος.

Με το άρθρο 1 της πρότασης νόμου καταργούνται από 1ης Ιουλίου 2005 οι τρεις τελευταίες υποπαράγραφοι της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 περί Α.Σ.Ε.Π..

Με τον τρόπο αυτόν, από την ανωτέρω ημερομηνία, οι προσλήψεις του προσωπικού:

α) στις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς που έχουν εξαιρεθεί από το δημόσιο τομέα βάσει των διατάξεων του άρθρου 30 του ν. 1914/1990 και του άρθρου 22 του ν. 1947/1991 (π.χ. Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Δ.Ε.Π., Ε.Υ.Δ.Α.Π.),

β) στις Τράπεζες στις οποίες ο διορισμός προέδρου του Δ.Σ. ή διοικητή υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 49Α του Κανονισμού της Βουλής καθώς και οι θυγατρικές τους ανώνυμες εταιρίες (π.χ. Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Γενική Τράπεζα) και

γ) στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους (όπως π.χ. μεταξύ άλλων η Α.Ε. «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο»)

θα ενεργούνται αυτοτελώς από τη διοίκησή τους, χωρίς την παρέμβαση του Α.Σ.Ε.Π..

Με την κατάργηση των ανωτέρω διατάξεων υπάγονται πλέον στο πεδίο εφαρμογής του νόμου περί Α.Σ.Ε.Π. μόνον το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Όλες οι επιχειρήσεις που είναι οργανωμένες ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μπορούν πλέον, ανεξαρτήτως των δικαιωμάτων κάθε φύσης που κατέχει το Δημόσιο επ' αυτών, να προσλαμβάνουν το προσωπικό τους με όρους και προϋποθέσεις που υπαγορεύονται από τους κανόνες της αγοράς και της ζήτησης και ρυθμίζονται από την κοινή εργατική νομοθεσία. Έχουν, δηλαδή, πλέον τη δυνατότητα να επιλέγουν με οποιονδήποτε τρόπο επιθυμούν τους υπαλλήλους τους με τις σύγχρονες μεθόδους προσλήψεων, δηλαδή τη συνέντευξη, το διαγωνισμό ή όποιον άλλον τρόπο θεωρούν σκόπιμο και κυρίως με τα κριτήρια που αυτές, μέσω της νόμιμης διοίκησής τους και με ευθύνη της, θα επιλέξουν να υλοποιήσουν δια των στελεχών τους, άνευ της παρεμβάσεως τρίτων μη άμεσα σχετιζόμενων με την επιχείρηση.

Περαιτέρω, με το άρθρο 2 της πρότασης νόμου επεκτείνεται από την 1η Ιουλίου 2005 η εφαρμογή των κανόνων της εργατικής νομοθεσίας που ισχύουν σε όλο τον ιδιωτικό τομέα και στις σχέσεις όσων προσλαμβάνονται από την 1η Ιουλίου 2005 και επέκεινα σε όλες τις επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, ανεξαρτήτως της ιδιοκτησιακής ή άλλης σχέσης, άμεσης ή έμμεσης, των επιχειρήσεων αυτών με το Δημόσιο, ενώ δεν θίγεται το καθεστώς όσων έχουν προσληφθεί πριν την ανωτέρω ημερομηνία στις ως άνω επιχειρήσεις.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2005

Ο προτείνων
Βουλευτής Επικρατείας

Στέφανος Μάνος

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Περί καταργήσεως των ειδικών νομοθετικών και άλλων ρυθμίσεων που διέπουν τις σχέσεις εργαζομένων σε Ν.Π.Ι.Δ. στα οποία διατηρεί ιδιοκτησιακά ή άλλα δικαιώματα το δημόσιο και επέκταση της ισχύος των κανόνων της εργατικής νομοθεσίας επί των σχέσεων αυτών

Άρθρο 1

Από την 1η Ιουλίου 2005 καταργούνται οι τρεις τελευταίες υποπαράγραφοι της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2527/1997.

Άρθρο 2

1. Όλες οι συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας που θα συναφθούν μετά την 1η Ιουλίου 2005 μεταξύ κάθε εργαζομένου και κάθε νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, ανεξαρτήτως της συμμετοχής σε αυτό ή των οποιωνδήποτε επ' αυτού δικαιωμάτων υπέρ του Δημοσίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή άλλου νομικού προσώπου του ευρύτερου δημοσίου τομέα, θα διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που ρυθμίζουν τις σχέσεις εργοδότη και εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα.

2. Αντίθετες διατάξεις νόμων, κανονισμών εργασίας είτε εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση νόμου είτε έχουν συμβατική ισχύ, που ρυθμίζουν τις σχέσεις εξαρτημένης εργασίας και αναφέρονται γενικώς στις προϋποθέσεις συνάψεως συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, τη διαδικασία καταγγελίας της συμβάσεως ή το ύψος αποζημιώσεως μεταξύ των εργαζομένων που θα προσληφθούν από την 1η Ιουλίου 2005 στα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου παύουν να ισχύουν από την 1η Ιουλίου 2005.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2005

Ο προτείνων
Βουλευτής Επικρατείας

Στέφανος Μάνος